

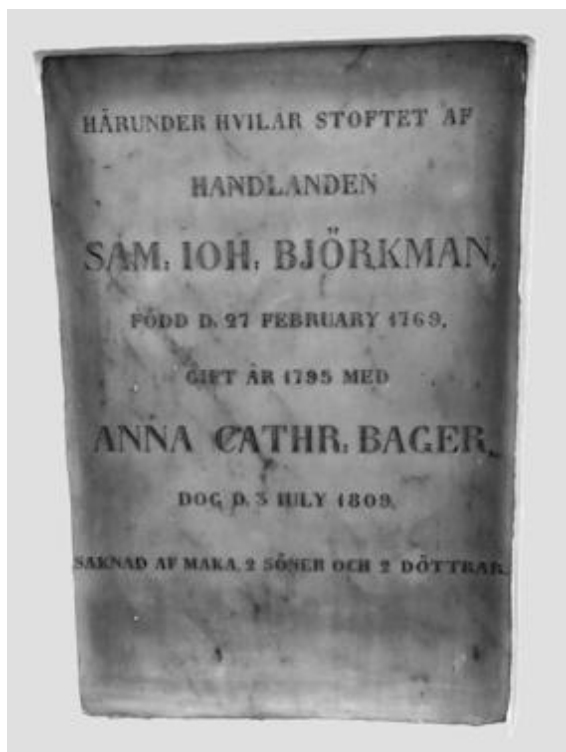
Släkten Björkman i Malmö

Häromdagen (maj 2026) var Alfred, Hille och jag på ett föredrag av Dick Harrisson om Malmös historia. Det hölls på Katrinetorp, en gård som började anläggas av Hilles morfars farfars far Samuel Johan Björkman kring sekelskiftet 1800 och som nu ägs av Malmö kommun. Föredraget handlade inte alls om Katrinetorp, men det väckte en del tankar. Så några dagar senare åkte Alfred och jag till Malmö för att besöka "Tjyvabacken" på Kirseberg där Malmös många häxor brändes på bål under åren 1543 – 1663 och S:t Petri Kyrka som är det enda byggnadsspåret från Malmös tyska tid (13 – 1400 talen).

På Kirseberg fanns inte mycket att se; desto mer fanns det i S:t Petri.

Kyrkan började byggas i början av 1300-talet i baltisk tegelgotik (som finns i de tyska Hansestäderna) och invigdes första gången 1319. Sedan har den byggts om och renoverats flera gånger under åren.

Så vi gick runt och tittade på alla möjliga detaljer; de stora gravstenarna som finns i golven, den nya orgeln och mycket annat. På ytterväggen bakom altaret drogs vår ögon till namn som vi kände igen: Björkman och Bager. Två stenar satt inmurade i ytterväggen:

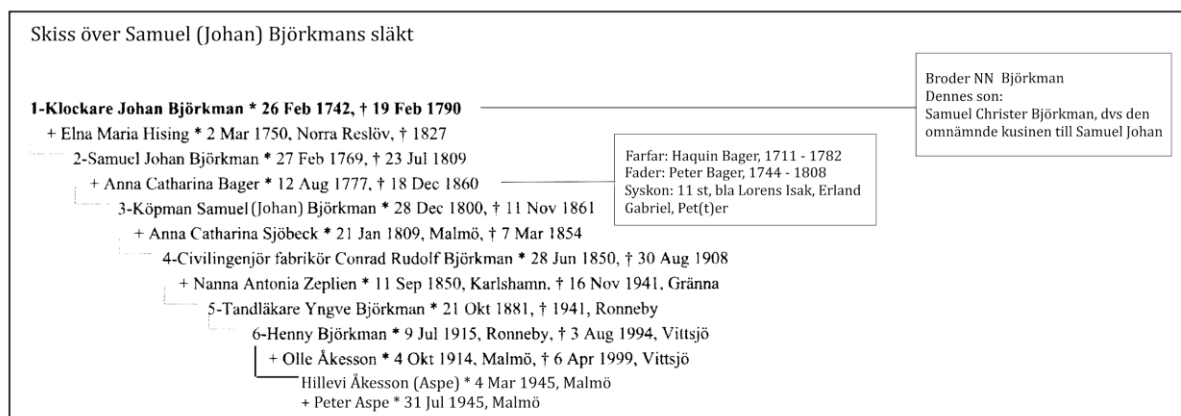

Den vänstra avser "vår" Samuel Björkman, den högra släkten Bager. Samuel var gift med en av Peter Bagers döttrar, Anna Catharina, som gav namnet till Katrinetorp. Texten på gravstenen är lite förvirrande, Catharina dog inte alls 1809, utan långt senare; hon har kommit med som maka till Samuel.

Som ni kanske vet så utforskade Göran "Johan" Johansson, Maries man, släkten Björkmans anor väldigt långt tillbaka. Just om Björkman och Bager på 17- och 1800-talen har han grävt

fram intressant information. Utdrag ur Johans sammanställning bifogas. Men här kommer ett kortfattat sammandrag:

Skissartat ser Samuel Björkmans släkt ut så här:

Samuel föddes 1769 i Hyby där hans far var klockare. Hyby ligger mellan Svedala och Staffanstorp. Han flyttade 1794 till Malmö och fick arbete hos handelsmannen Peter Bager som hade sin verksamhet på Östergatan i Malmö (S:t Gertrud). Peter Bager ägde också fideikommisset Petersborg, som ligger granne med Katrinetorp.

Samuel tycks snabbt ha blivit viktig i Bagers verksamhet, och gifte sig med Bagers äldsta dotter Catharina. Han var sedan 1804 ägare till flera gårdar i kvarteret mittemot St Gertud på Östergatan. Där bodde han och hade sin verksamhet. Han arrenderade Petersborg under de sista åren av sitt liv och bodde där periodvis med sin familj.

Han hade många järn i elden med bl.a. handel, jordbruk, bränneriverksamhet och sjöfart. Ekonomin tycks inte alltid vara den allra bästa.

1799 köpte Samuel några gårdar i Vintrie by, och några år senare mer mark där. Det innebar att han då fick en herrgård på ca 400 tunnland som han namngav efter sin fru Catharina. Gården Katrinetorp fick från början sin nuvarande form med huvudbyggnad och ladugård. 1800–08 byggdes ladugårdarna och två flyglar som användes som bränneri och brygghus. Själv fick Samuel inte uppleva bygget av huvudbyggnaden eftersom han dog 1809, endast 40 år gammal.

Gården såldes på auktion till svågern Erland Gabriel Bager på Petersborg som 1813 blev byggherre till den vackra huvudbyggnaden.

Samuel hade en kusin, Samuel Christer Björkman. Samuel Christer blev affärspartner till Samuel Johan 1799. Han blev efterhand handlande, kommerseråd, riddare av kungl. Vasaorden och bankman.

Som bankman var han en av tre direktörer i banken Malmö Diskont. De övriga två var borgmästare Carl-Magnus Nordlindh och Henrik Falkman. Samuel Christer Björkman gav sig i början av 1800-talet in i en lönsam import och reexport av kolonialvaror och export av svenska stapelvaror som trä, tjära och järn. Han ägde också flera fartyg och blev en av stadens mest betydande handelsmän. Direktionen Nordlindh-Björkman-Falkman kom emellertid genom riskfyllda transaktioner att leda Malmö Diskont till konkurs 1817, vilket gjorde att de framtogs titlar och värdighet.

Som sagts dog Samuel 1809, relativt ung, endast 40 år gammal. Bouppteckningen visade på att skulderna kraftigt översteg tillgångarna.

Skuldsättningen betydde att änkan några år senare tvingades sälja fastigheterna i staden och på landet. Svärmodern och hustruns syskon samt kusin Samuel Christer Björkman och Malmö diskont var de största fordringsägarna.

Hustrun Catharina flyttade efter mannens död till Göteborg där hon dog 82 år gammal. Arvingar var sonen handlanden Samuel Björkman, dottern Anna Elisabeth och ogifta dottern Mariana Beata Björkman. Boets tillgångar var 19 432 riksdaler. En osäker fordran fanns också hos Peter Bager dy i Malmö, troligen arv efter deras gemensamma bror Leonard Bager.

Bilaga: Yngve Björkmans förfäder, Utdrag relaterat till Katrinetorp, se nedan

Göran "Johan" Johanssons hela släktutredning Yngve Björkmans förfäder finns på <https://aspe.se/Fars/hillevis-slakt/>

YNGVE BJÖRKMANS FÖRFÄDER

Utdrag relaterat till Katrinetorp

Ur Göran Johanssons material, något redigerat av Peter Aspe

GENERATION 1

2

Björkman, Conrad Rudolf

f. 22.6.1850 i Malmö, Caroli församling

d. 30.8 1908 i Altona, Tyskland. Begravd i Karlshamn.

Civilingenjör.

Studentexamen i Helsingborg 1870; civilingenjörsexamen 1873. Ritare och konstruktör vid Kristinehamns mek. verkstad 1873–78; föreståndare vid Bäckefors gjuteri och mek. verkstad i Dalsland 1878–81; maskiningenjör vid Munkedals pappersbruk 1882–90; arrenderade Granlunds vagnfabrik i Gränna 1890-96; disp. och verkställande dir. vid AB Granlunds vagnfabrik därst. 1896–1908 då han ägde fabriken men nu under namnet "Björkmans vagnfabrik AB". Bildade 1907 "AB Borås draperi och gardinfabrik"

Conrad Björkman var vice ordförande i Gränna stadsfullmäktige engagerad och höll i denna egenskap högtidstalet till kung Oskar II vid dennes besök i Gränna år 1895. Dottern Inga Hammar, f. Björkman som då var sex år berättar följande:

"Jag var klädd i vit klänning och vita skinnskor. Det småregnade och när vi gick upp till berget fick vår jungfru bära mig bitvis för att jag inte skulle förstöra de fina skorna. Jag var mycket blyg och ville från början inte åta mig det förnäma uppdraget men min far var mycket sträng och jag fick bara order att lyda.

Far tillhörde den av stadsfullmäktige utsedda mottagningskommittén och han ville att jag skulle medverka liksom mina övriga tio syskon. Systemen Tora var med och beströdde kungens väg med rosor, medan bröderna Rolf och Tönnes fungerade som tomtar i den grotta som gjorts speciellt för kungens besök.

Far höll högtidstalet på Grännaberget och när han kom till en viss punkt i talet skulle bröderna Helge och Yngve dra undan en granridå, varvid grottan öppnade sig och där fanns den sten där kungen skulle skriva sitt namnskiffer. Nu kom turen till mig. På ett silverfat överlämnade jag pennan till kungen, som för övrigt lade sig på knä på min kappa. Den hade man lagt ut för att jag inte skulle bli våt om stjärten där jag satt på min sten. Kungen trodde den var avsedd för honom.

När han skrivit sitt namn bad hovfotografen i Gränna, Calla Sundbeck, att hon skulle få ta en bild. Då vinkade kungen till mig att komma dit. För övrigt uppmanade han mig att sitta stilla, men det visste jag ju själv.

Kungen var rar och frågade vad jag hette och när jag svarat fick jag en kyss på kinden. Med på samma bild fanns bröderna Rolf och Tönnes och syskonen Allan, Torsten och Carl-Gustaf Rosén." (Publicerat i Jönköpings-posten den 2.12 1970)

Conrad Björkman var personlig vän till S A Andreé och tillverkade också en del av den utrustning, bl a de tre slädar, som användes på polarexpeditionen. Nedan avskrifter av brev m.m. förvarade hos Stiftelsen Grännamuseerna.

"Broder!

Jag har glömt, att till hvarje kälke måste höra ett bakre stöd, en båge, som utgör stöd för godset å kälken. Den bör göra 60° mot horisonten och således stå något mera upprätt än jag ritat den. Nedre

ändan bör stödja mot baksidan af den sista stolpen och vid bågens korsningspunkt med medens (den öfres) öfverkant behöfves ingen infällning ty bågen kan vara formad så spetsig (fig 2) att han går förbi medens kant. Gör bara en sådan båge tillsvidare, för den kälke som går hit.
Vännen S A Andrée d 9.4.96.”

”Broder!

Tack för brefvet. Låt mig genast veta, om du behöfver mera flottyr eller om återstoden räcker. Den lilla afvikelsen från ritningen gör ingenting. Jag hoppas att flottytren trängt in. Om man bara låter föremålet suga till sig från en sida och ej doppar ned det, så plägar det gå bra. Men om smörjan anger föremålet på alla sidor så instänges luft o d i föremålet och impregneringsmedlet kan ej intränga. Det har nog blifvit bra. Lycka till bolaget!
Din tillg S A Andrée. d 12.4.96”

”Broder!

Tack för kälken. Vi håller på att binda ihop den och du skall få besked så fort vi få saken klar.
Din tillgifne S A Andrée.”

”Tromsö d 13.6.96.

Herr ingenjör C Björkman Grenna.

Ärade Broder! Jag ber dig hafva godheten att till Grennas Herrar stadsfullmäktige hembära mina kamraters såväl som min egen hjertliga tacksamhet för den rörande vänligheten, som den visat genom att sända ett lyckönskningstelegram vid afresan. Det är min lifliga önskan och förhoppningatt vid återkomsten få tillfälle att personligen tacka dem för den vänlighet, som jag aldrig kan glömma.
Din tillgifne S A Andrée.”

”De Hr stadsfullmäktige som godkänna afsändandet af följande telegram, torde nedanför teckna sina namn:

Öfveringeniör Andrée Göteborg Innevånarne i Eder födelsestad sända Eder de bästa, hjertligaste och förhoppningsfullaste välönskningar till Eder ärofulla färd, och inneslutes Edra följeslagare i dessa önskningar. I Grenna stadsfullmäktiges vägnar Björkman v ordf., Joh Berglund, Joh Pettersson, N O Lundbäck, A Jönsson, C Lindberg, Carl Ulfsparré, Knut Blomqvist, A Johansson, L L. Löfgren”

3

Zeplien, Nanna Antonia

f. 11.9.1850 i Karlshamn

d. 16.11 1941 i Gränna

g. föregående ana

Bou förvaras hos Jönköpings tingsrätt, tel. 036-156500. Hennes systrar Anna och Hanna Zeplien startade en skola för unga flickor i Karlshamn. Systrarna förblev ogifta.

GENERATION 2

4

Björkman, Samuel

f. 28.12.1800 i Malmö

d. 11.11.1861 i Malmö.

Handelsman i Malmö.

Den förste i staden som endast förde handel med järnvaror i sin butik. Makarna bodde på fastigheterna 28 och 29 vid Östergatan i Malmö, där Skånska Dagbladet senare kom att ligga. Samuel Björkmans morfar köpte gården 1791. De gamla längorna i Skånska Dagbladets gård revs så sent som

sommaren 1933. Från denna rivning finns rika fynd från en Malmöborgares bostad, som den gestaltade sig i början av 1600-talet. (Einar Bager: Gamla Gårdar i Malmö del 1, Skånska Dagbladets gård)

Gift andra gången med Henrietta Osberg.

5

Sjöbeck, Anna Catharina

f. 21.1.1809 i Malmö

d. 7.3.1854

g.m. föregående ana 1835

GENERATION 3

8

Björkman, Samuel Johan

f. 27.2.1769 i Hyby by och sn

d. 3.7.1809 i Malmö

Handelsman, järnhandlare i Malmö.

Erhöll burskap som handlande i Malmö 15.11 1796. Burskapet sades upp av änkan 21.10 1809. Samuel Björkman var sedan 1804 ägare till gårdarna 6–13, 21 och 22 inom kv. Humle vid Östergatan i Malmö. Här hade han sin handelsverksamhet och bostad. Efter Samuel Björkmans död sålde änkan 26.7 1810 dessa gårdar till brodern Emanuel Bager.

Peter Bager var sjuklig sedan 1788 och tycks i Samuel Björkman ha haft ett gott stöd. Bagers egna barn var fortfarande unga då Björkman år 1794 flyttade till Malmö och kom i tjänst hos svärfadern.

Bouppteckningen efter S. Björkman den 22.9 1809 beskriver en man med många järn i elden – med bl.a. handel, jordbruk, bränneriverksamhet och sjöfart - och en ekonomi som emellertid inte var den allra bästa. Tillgångarna uppgick till ca 76 000 dr smt medan skulderna var hela 87 000 dr smt.

Skuldsättningen innebar att änkan några år därefter tvingades sälja fastigheterna i staden och på landet. Svärmodern och hustruns syskon samt kusin Samuel Christer Björkman och Malmö diskont var de största fordringsägarna.

Vid sin död 1809 hade Samuel Björkman under ett antal år på arrende innehaft fideikommisset Petersborg och var troligen bosatt där under kortare perioder - bouppteckningen från 1809 redovisar bl.a. sänglinne, kreatur, spannmål och redskap på Petersborg.

Samuel J. Björkman köpte 1799 av hovmarskalken, friherre Lave Beck-Friis på Bosjökloster några gårdar i Vintrie by, och några år senare ytterligare jordar i denna by av kapten Vilhelm Wrangel von Brehmer och ett par bönder. Han fick därmed en herrgård på ca 400 tunnland som han uppkallade efter sin hustru Anna Catharina Bager. Gården Katrinetorp fick från början sin ännu bevarade grundform med huvudbyggnad och ladugård som öppnade sig mot varandra och avskilde av inkörslen. Åren 1800–08 uppfördes ladugårdsbyggnaderna samt två envåningsflyglar som byggdes som bränneri och brygghus. Björkman dog 1809 utan att ha fått uppföra huvudbyggnaden. Gården såldes på auktion till svågern Erland Gabriel Bager på Petersborg och det blev han som 1813 blev byggherre till den vackra huvudbyggnaden. Arbetet uppdrogs åt den skicklige malmöbyggmästaren Anders Lundberg (g.m. Samuel Johan Björkmans syster Johanna Kristina).

Vid sin död innehade Samuel Björkman också besittningsrätten till egendomen Nytorp med 50 tunnland jord. Nytorp, egendom på Hyllie nr 6, sedemera hussamling som ingår i Limhamns tätbebyggelse (Gatunamnen i Malmö, Leif Ljungberg)

Samuel Johan hade en kusin i staden vid namn Samuel Christer Björkman (s.t. Christer Björkman i Karlskrona). Samuel Christer antogs som bolagsman hos sin släkting den 30.12.1799, blev handlande och kommerseråd samt riddare av kungl. Vasaorden. Han ersatte 1812 Cornelius Hegardt som den ena av tre meddirektörer i Malmö Diskont. De övriga två var borgmästare Carl-Magnus Nordlindh och Henrik Falkman. Samuel Christer Björkman kastade sig i början av 1800-talet in i en lukrativ import och

reexport av kolonialvaror samt export av svenska stapelvaror som trä, tjära och järn. Han ägde också flera fartyg och utvecklades till en av stadens mest betydande handelsmän. Triumviratet Nordlindh-Björkman-Falkman kom emellertid genom farliga transaktioner att leda Malmö Diskont på obestånd, vilket i sin tur ledde till att de fråntogs titlar och värdighet.

1804 anställdes Johan Magnus Adrian som bodbetjänt hos Björkman. Johan Adrian blev senare rådman i Malmö. Var gift med Hedvig Christina Scherfbeck, d.t. tullinspektören N.P. Scherfbeck och dennes h. Anna Bergman. (Namnet Bergman förekommer bland Björkmans hustrus förefäder och ev. samband bör kollas upp)

9

Bager, Anna Catharina

f. 28.12.1777 i Malmö

d.18.12.1860 i Göteborg

g.m föregående ana

Flyttade efter mannens död till Göteborg där hon avled 82 år gammal. Bouppteckning efter henne förrättades 19.3 1861. Som arvingar efterlämnades sonen handlanden Samuel Björkman i Malmö samt dottern Anna Elisabeth, gift med förre handlanden Petter Dahl i Göteborg och ogifta dottern Mariana Beata Björkman. Boets tillgångar var 19 432 riksdaler riksmünt till största delen betående av säkra fordringar. En "osäker" fordran fanns också hos Peter Bager i Malmö, sannolikt utgörande arv efter deras gemensamma broder Leonard Bager.

Generation 4

16

Björkman, Johan

f. 26.2.1742 i Karlstorp sn

d. 19.2. 1790 i Hyby, bou 18.3.1790

Klockare och organist i Hyby församling i Skåne.

Sökte som 20-åring den lediga tjänsten som klockare tillika organist i Hyby församling i Skåne. Vände sig därvid till högvälborne Arvid Trolle på Klågerup som ansåg sig ha rätten och förmånen att bestämma i frågan. Trolle beslöt den 12 sept. 1762 att utse Björkman till klockare i församlingen emedan han "befunnit samma Johan Biörckman skicklig häruti, i anseende till dess goda levnad, samt förfarenhet uti musiken". I förordnandet ingick en förpliktelse att äkta den förre klockarens dotter Christina Fries om hon "i framtiden finner sig nöjd och villig". Om så ej vore skulle Björkman till henne erlægga 100 dr smt för att därefter bli fri att själv kunna välja den hustru som honom själv behagade. Björkman förutsattes också att till Christinas moder årligen betala 8 tunnor korn och 20 dr smt i kontanta pengar. Änkan Maria Palm skulle också beredas husrum i klockarebostället såvida hon inte ingick nytt äktenskap. Det var hårda villkor för en yngling.

Uppenbarligen var det så att Arvid Trolle inte hade befunnits ha rätt att egenmäktigt utse klockare och organist i församlingen. Frågan överlämnades av Björkman själv till domkapitlet i Lund som utan andra villkor än de som var brukliga vid dylika tjänstetillsättningar - att vara konungen och kyrkan trogen, undervisa sockenbarnen i abc-boken, katekesen och psalmerna osv - upplät tjänsten till honom. I övrigt förväntades att han "uti sitt leverne, genom ärbart och skickligt umgänge, ostraffeligen, nyktert och oförargeligen sig ställde, att han ingen någon skälig orsak ger över sig". Den 6 oktober 1762 utfärdades "ett öppet brev och fullmakt" för Johan Björkman att vara klockare och organist i Hyby församling.

Med anledning av denna fullmakt beklagar sig herrskapet på Klågerup i ett brev till biskopen och domkapitlet dat. 23 nov. 1762 att Johan Björkman frångått överenskommelsen om den förre klockaren Jöran Fries dotter och änka. Arvid Trolle menar att Björkman gjort fel genom att till domkapitlet inge ett "privat dokument". Detta brev hade tydligen ingen verkan. Björkman blev kvar vid tjänsten fram till sin död 1790. Förhållandet till den lokala överheten torde dock ha varit ansträngt.

I dödboken för Hyby finns en anteckning om att Johan Björkman var duktig i sitt ämbete men alltför glad för starka drycker. Hans barn sades dock vara väl omhändertagna. Vidare konstateras att fadern var en kyrkoherde i Karlstorp by och socken i Småland.

Bouppteckningen 18.3.1790 visade att tillgångarna uppgick till 121 rdr och skulderna 120 rdr. I sanning ingen bra utgångspunkt för den efterlevande änkan och de fyra barnen.

17

Hising, Elna Maria

f.2.3.1750 i N. Reslöv

d. 1827

g.m. föregående ana

GENERATION 5

32

Björkman, Samuel Johan,

f. 4.1.1707 i Vederslöv sn

d. 5.4.1757 i Karlstorps prästgård

Kyrkoherde i Karlstorp.

Studerade i Uppsala 1725, disp. 1730, pästvigd 11.12.1731, e.o. präst vid Smålands kavalleri,

studerade i Lund 1634, disp. samma år, komminister i Växjö 1735, respondent vid prästmötet 1744.

”En man med fromt sinne, men hade ett gäldbundet hus och lämnade patoratet i tämlig confusion”.

Gift första gång 5.11.1735 med Maria Tvetovia.

33

Duse, Sara Elisabeth

f. 29.2.1720 i Kalvsvik

g.m. föregående ana 1.6.1737

GENERATION 6

64

Björkman, Peter

f. före 1675 i Björka, Hjälmesryd sn

d. 1710 i Växjö, levde i mars 1710

Regementsskrivare

Utnämnd till mönsteskrivare 30.4.1700. Avancerade till regementskrivare vid Kronobergs regemente 25.5.1704.

Ägare till frälsegården Allatorp i Tofta sn 14.2.1708 samt Brändeqvarn i Uråsa sn 4.3.1710. Köpet av Allatorp kritiseras av en släkting till Peter Rudebeck som, under hänvisning till adelns privilegier gällande handel med frälsegårdar, menar sig ha bättre rätt till gården.

Enligt muntlig tradition sägs porten till den gamla kyrkan i Vederslöv vara hämtad från Allatorps herrgård.

Allatorp försäljs 1723 av änkan och hennes nye man till majoren David Björnberg. Peter Björkmans efterlevande barn protesterar den 9.3.1724 genom sin förmyndare, borgmästaren i Växjö Anders Unge, mot försäljningen och menar att gården varit Peter Björkmans egendom och ingen annans. Barnens namn var Christina Elisabeth, Samuel och Johan.

Den 30.10.1709 ”undsatte och försträckte” Peter Björkman sin svåger landskamreren Andreas Malmén på Araby utanför Växjö med kontanter. Som säkerhet pantsatte denne all sin lösa och fasta egendom såväl i staden som på landet till Björkman.

En anteckning i Tofta (Täfvellsås) kyrkobok i samband med svärmoderns begravning antyder att Peter Björkman kan ha blivit begravd i Vederslövs gamla kyrka.

65

Pihl, Elisabeth

f. sept.1684 i Västervik

d. 27.11.1753 på Tuna Lillegård, Ryssby sn

g.m. föregående ana före april 1702 då hennes första barn Christina Elisabeth föddes.

Flyttade kring 1697 från Floda sn i Sörmland till morbrodern Johan Malmén på Högnalöf storegård i

Uråsa sn. Kallas 20.5.1701 fortfarande för jungfru. Omgift år 1712 med häradshövdingen Petrus

Wickenberg, d. 1740 på Eriksbergs säteri i Berga sn (G). År 1713 skänkte Elisabeth Pihl på Allatorp till Tofta kyrka ett guldstickat silkeskläde till kalken.

Ägde 11.6 1751 frälsegården Tuna lillegård.

GENERATION 7

128

Svensson, Johan

d. 1707 (test. till kyrkan i Vederslöv). Skattebonde på rusthållet Björka (står antecknad som ägare i 1672 års jordebok), Hjälmseryd sn. Korpral från 1682 och sergeant från 1685.

Tycks har varit bosatt hos sonen i Vederslöv på sin ålderdom.

129

Märit

d. 1711 i Vederslöv

GENERATION 8

256

Carlsson, Sven

Troligen f. i Björka, Hjälmseryd sn

d. 1642-1646

Kapten vid Kronobergs regemente

Övertog gården Björka efter fadern kring 1617. Kapten vid överste Gustaf Stenbocks regemente 1637.

Uttagen till soldat redan 1617 och tillhörde den lilla skara bondsöner, som utan goda kontakter och pengar avancerade till officer. Var 1634 löjtnant vid Kungl. Kronobergs regemente.

257

Jonsdotter, Brita

g.m. föregående ana

GENERATION 9

512

Olofsson, Karl

Levde 1621.

Skattebonde i Björka, Hjälmseryd sn.

Hemmanet Björka är upptaget omkring 1570 "av skogsroten" på oskiftad häradsallmänning. Namnet

skrevs under 1600-talet Birka. Karl Olofsson tog upp torpet och bodde kvar till åtminstone 1621. Då

var det skattlagt till ¼ mantal. Han gav på Johan III:s tid en s.k. bursgäld och löste därmed kronotorpet

Petter Bager

Malmö den 23 Janu: 1777

Min allra sötaste vän.

Med pennan förmår jag ej tillfyllest beskrifwa head glädje jag emottog min väns kärkomna bref, rörande Herr Swer Fadhers samtycke till äktenskap oss emellan. Gud then aldråhögste wara nu vår hjälp och låte sin milderika hand och välsignelse komma öfver os uti vårt tilltänkta förehafvande, då allting går lyckeligen och wäl.

Efter min kärja väns begäran, och så wida Gud förlänar hälsan, skola både jag och Bröderne Bengt Nilsson samt Jacob Malmros giöra våra besök i Schanör om Lördag åtta dagar, då vi kunna förlåfwas, hvilka förenembde, jemte min kärja Fader samt syskon bedja wändeligen och af hiertadt hälsa dig, hwarjemte jag städse till döden med högaktning hedern wara min k. väns

Trognä Wän och käraste

Petter Bager

Malmö d. 23 Febr. 1777

Min hjärtans allra käraste Wän!

Det gör mig innerligen ondt förspörja det du min hiertunge warit beswärat med tandflus och hufwudwärik, men will dock förmoda, at du min vän nu sådant öfwerwunit.

Mitt tillstånd är Gud i lof hälsosamt ehuru jag wähl, om intet krafterna woro testho starkare, lätteligen af the i ditt kärja bref omnämnde ordsaker, kunde blifwa någodt opasslig.

At then gode Pastor Frost intet giort någon inwänning, rörande vår Lysning i dag, är en omständighet, som på thet allra högsta gläder mig in wärtens: Gud then allsmäktige ware alltid hos os med sin heliga Andas nåd uti vårt nu påbegynta förehafvande, då allting går efter vår önskan.

Min svåger och syster tänka will Gud, then dagen thet i Guds namn lyser ut för oss, att hafwa alla sina wänner hos sig till firande af en så märkelig dag, - men anser nöjet icke tillfyllest med mindre du äfwen är tillstädes, hwarför du täcktes gjöra mig thet nöjet och komma in till staden, och hwarom jag med bref torde få underrättelse.

Min ödmjuka Compliment beder fförmälas till käraste Föräldrarne jemte thet min k. Fader och samtliga syskonen gör en lika anhölland i genom then som städse till döden förblifwer min hjärtans allra käraste

Trogne gubbe

Petter Bager

Skanör den 4 m. 1777

Heren

Herrn Peter Bager uti Malmö

Min allra kärste och bäste vän.

Ditt sista kärja bref har iag med fägnad emottaaget iag har och utaf kärlek under åttanke upå dig min sötaste vän kiöst dit der på skrefna namn och önskat Guds wäslignaelse öfwer dig. Men jag kan betyga att ej någon begärelse är derföre den minsta hos mig som skulle siönda til brudsängen.

Att syskonen Malm Ros behagar att utmärka sådan wänskap för mig gläder mig möcket. Det skall ock alltid vara mig om hjertad att widmakthålla sama wänskap.

Min k. Far lærer iag ej kunna förmå at dena gången resa till Malmö efter han är mycke sysslosat med sina göromål.

För anstalten med tyg till brödklädning såwäl som med hansskarna tackar jag dig mit Hierta lila.

Min wördsamaste Compliment till alla wännerna beder iag måte på det högsta förmälas ifrån den som oughörligen är min allra K: och besta väns upricktiga älskarina Marian B: De la Rohse

P.S. Orsacken at ej hälsas ifrån föräldrarna är denna, at de ej wet iag nu skrifwer efter iag ärnar mig så snart til dig. Adio söta

Heren Heren Peter Bager uti Malmö

Peter Bagers testamente, lagfartsprotokoll 3.7.1808.:

Undertecknad förklarar min yttersta vilja vara, att efter min död skall min kära hustru Mariana Beata de la Rose ärva häften av boet.

Min dotter Maria Helena som är 29 år gammal, blir hos sin moder, varest hon under moderns livstid njuter fritt uppehälle. I anseende därtill att nämnde min dotter Maria Helena blivit såvida av naturen vanlottad, att hon både saknar hörsel och förmåga att tala, har jag ansett henne ej behöva större arvslott efter mig än 666 Rdr 32 sk banco.

Mina söner Haqvin och Leonard, varav den förre är huvudsvag och den senare besvärad av lika naturfel som dess syster Maria Helena, skola hos min son Lorentz Isaac njuta deras uppehälle av revenuet utav fideikommisset Petersborg, som är femtio tunnor korn, femtio tunnor havre och tretio tunnor råg. Denna egendom får min svärson Samuel Johan Björkman arrendera emot förenämnda avgift så länge Haqvin och Leonard leva, varför arrendespannmålen uti "avradsgild" säd årligen levereras hos nämnde min son Lorentz Isaac - av förberörda orsaker och betänkligheter, samt då Petersborgs avkastning å ena sidan är tillräcklig till mina söners Haqvin och Leonards uppehälle och de å andra sidan äro oförmögna förvalta någon egendom eller handha penningar, har jag ansett Haqvin ej behöva något arv och Leonard endast 333 Rdr 16 sk banco.

Den "hemföljd" mina gifta döttrar bekommit anser jag vara svarande emot den uppfostran mina söner bekommit, vilken (näml. hemföljdsfrågan) av mina barn efter min död så mycket mindre av någon utav dem bör sättas i fråga, som den ej annorlunda varit eller är att anses, än såsom gåva vilken alltså ej bör komma under beräkning såsom i böckerna ej införd.

Min son Emanuel som är uti dess 20de år, erhåller dess lagliga arvsanpart efter min död.

Mina söner Erland Gabriel, Lorentz Isaac och Petter samt svärsönerna Samuel Johan Björkman och Gustaf Odén erhålla även deras lagliga arveandel vardera, sedan de förut visat redo eller upplyst blivit, för vad de nu äro mig skyldiga, som ibland tillgångarna uti bouppteckningen bör antecknas.

Det varulagret som jag lämnat min son Lorentz Isaac och i böckerna, utan åsatt värde blivit antecknade, bör efter partipriser värderas av hr Jonas Lundin och Jonas Nordström.

Detta förklarar jag min yttersta vilja vara, som efter min död oryggeligen hållas skall.

Malmö d. 27 febr. 1808

Peter Bager

19

De la Rose, Mariana Beata

f. 1.5.1749 i Lund

d. 23.1.1824 i Malmö

g.m. föregående ana 30.3.1777

36

Bager, Haqvin

f. 19.5.1711 i Malmö

d. 10.2.1782 i Malmö

Handlande i Malmö

Innehade Naffentorp fideikomiss. Inköpte år 1735 gård nr 27 i Kv. St. Gertrud i Malmö. Bodde där fram till år 1756 då han flyttade till den stora Bagerska gården i kv. Lorens Bager.

Efter skola i Malmö fick han vidare utbildning i England och Holland. När han återkom till Malmö blev han köpman. Erhöll burskap 27.10.1755 för grov- och spannmålshandel. Utvecklades till en skicklig affärsman och blev så småningom stadens störste handlare och skattedragare. Vid sidan av handeln ägnade han sig åt ett betydande skeppsrederi.

Var glad åt att skriva och inkom ofta med långa syrliga inlagor till stadens magistrat vars skräck han efter hand lär ha blivit. Han stötte sig ofta med övriga borgare i staden - också med sina närmaste släktingar.

Haquin Bager utvecklade en egen rimkonst som blev föremål för kritik och löje. Efter hans död blev hans namn en symbol för det allra plattaste rimmeri.

72

Bager, David Håkansson,

f. 1670 i Malmö

d. 12.5.1742 i Malmö

Fogde i Ellinge senare handlande i Malmö

144

Hagen, Börgesön Bager

f. troligen 1646

d. 1691 och begrovs 8.11.1691 i det s.k. Dringeberska kapellet i S.t Petri kyrka i Malmö

Handlande i Malmö senare jägmästare.

Uppsade sitt burskap 21.11.1688.
